

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยการศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในทัศนะของครูผู้สอน ซึ่งในบทนี้ผู้วิจัยได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานการวิจัย วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล การอภิปรายผลและ ข้อเสนอแนะ ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในทัศนะของครูผู้สอน
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในทัศนะของครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาความต้องการของครูผู้สอนที่มีต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542
4. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคของครูผู้สอนที่มีต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในทัศนะของครูผู้สอน

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูผู้สอนที่มีเพศแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แตกต่างกัน
3. ครูผู้สอนที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แตกต่างกัน

4. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2543 จำนวน 198 คน แยกตามเพศ ชาย จำนวน 67 คน หญิง จำนวน 131 คน อายุต่ำกว่า 35 ปี จำนวน 27 คน ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป จำนวน 171 คน วุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 33 คน ปริญญาตรีและสูงกว่า จำนวน 165 คน ประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 32 คน ตั้งแต่ 10 ปี ถึง 20 ปี จำนวน 108 คน มากกว่า 20 ปี จำนวน 58 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในทัศนะของครูผู้สอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (check - list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในทัศนะของครูผู้สอน ซึ่งมี 5 ด้าน คือ การส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน ด้านแนวการจัดการศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 23 ข้อ การส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน ด้านมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 18 ข้อ การส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน ด้านครู คุณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 11 ข้อ การส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 11 ข้อ การส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 11 ข้อ รวมทั้ง 5 ด้านประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 74 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert 1970) และผู้วิจัยได้ทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล โดยนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช้ในการวิจัย เป็นครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะอวด จำนวน 80 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9833

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (open - ended questionnaire) สำหรับครูผู้สอนได้เขียนความต้องการ และปัญหาอุปสรรค ของครูผู้สอนที่มีต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เป็นการเพิ่มเติม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอจุฬาภรณ์ และผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอจุฬาภรณ์ ถึงผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจุฬาภรณ์ เพื่อส่งถึงครูผู้สอน จำนวน 210 ชุด ได้รับกลับคืนมาจำนวน 198 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.29 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 198 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for window ตามขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานของครูผู้สอน วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ (percent tage)
2. การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจุฬาภรณ์ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)
3. การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจุฬาภรณ์ ตามเพศ อายุ และวุฒิการศึกษา วิเคราะห์โดยทดสอบค่าที (t -test) ส่วนการเปรียบเทียบตามประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์โดยทดสอบค่าเอฟ (F - test) และเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe)
4. ความต้องการ ปัญหา และอุปสรรค ของครูผู้สอนที่มีต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 วิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ระดับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในทัศนะของครูผู้สอน อยู่ในระดับปานกลางทั้งโดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน คือ การส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน ด้านแนวการจัดการศึกษา ด้านมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในทัศนะของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันดังนี้

2.1 ครูผู้สอนที่มีเพศแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูผู้สอนที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี และตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรี และสูงกว่า มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยรวมไม่แตกต่างกัน รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 ด้าน คือ การส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน ด้านแนวการจัดการศึกษา และการส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน ด้านมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา

2.4 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี ตั้งแต่ 10 ปี ถึง 20 ปี และมากกว่า 20 ปี และมากกว่า 20 ปี มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ความต้องการ และปัญหาอุปสรรคของครูผู้สอน ที่มีต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แยกเป็นรายด้านดังนี้

3.1 การส่งเสริม สนับสนุน ประสิทธิภาพด้านแนวการจัดการศึกษา

3.1.1 ความต้องการ ได้เสนอแนะว่าการศึกษาในเทศก์อำเภอควรออกพบปะครูในโรงเรียน เพื่อติดตามประเมินงานเป็นระยะเดือนละ 1 ครั้งต่อโรงเรียน ควรจัดให้มีการฝึกอบรมให้ครูเป็นคนมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ควรจัดการอบรมให้ครูเป็นคนมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ควรจัดการอบรมให้ครู มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

3.1.2 ปัญหาอุปสรรค ครูไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ขาดทักษะในการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การประสานงาน ระหว่างครูกับศึกษานิเทศก์ยังทำได้น้อย และการจัดการศึกษายังไม่ค่อยสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

3.2 การส่งเสริม สนับสนุน ประสิทธิภาพด้านมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา

3.2.1 ความต้องการศึกษานิเทศก์ควรช่วยเหลือให้คำปรึกษากับครูในโรงเรียนให้มากขึ้น ควรจัดอบรมครูให้มีความรู้ความสามารถในงานการประกันคุณภาพการศึกษา ควรดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา แก่โรงเรียนในสังกัดด้วยความเสมอภาค

3.2.2 ปัญหาอุปสรรค ครูยังไม่เข้าใจในมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ครูได้รับความช่วยเหลือในเรื่องการจัดทำเอกสาร ข้อมูลสารสนเทศน้อย ครูไม่ชอบศึกษาดำรงทางวิชาการ

3.3 การส่งเสริม สนับสนุน ประสิทธิภาพด้านครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

3.3.1 ความต้องการ ศึกษานิเทศก์อำเภอควรส่งเสริมให้ครูได้ ฝึกหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ควรจัดและประสานงานให้ครูได้ศึกษาดูงานให้มากขึ้น ควรสนับสนุนให้มีการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ

3.3.2 ปัญหาอุปสรรค ในการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา ขาดการประสานงานอย่างต่อเนื่อง ขาดแคลนบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน ครูและบุคลากรทางการศึกษาขาดการร่วมแรงร่วมใจในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างจริงจัง

3.4 การส่งเสริม สนับสนุน ประสิทธิภาพด้านการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา

3.4.1 ความต้องการ ศึกษานิเทศก์อำเภอควรจัดกิจกรรมที่สร้างความตระหนักให้ชุมชน ผู้นำชุมชน หันมาให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาให้มากขึ้น ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างเต็มความสามารถ ควรให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการจัดหาทุนให้ผู้เรียนได้ใช้จ่ายในการศึกษาให้มากขึ้น

3.4.2 ปัญหา อุปสรรค ทุนการศึกษาที่ผู้เรียนได้รับยังน้อยมาก ผู้ปกครองในเขตบริการยากจน ประสิทธิภาพในการประสานงานด้านการระดมทรัพยากรยังไม่น่าพอใจ

3.5 การส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.5.1 ความต้องการ ศิษยานุศิษย์ที่อำเภอควรจัดวิทยากรที่มีความชำนาญมาให้ความรู้ แนะนำให้คำปรึกษาแก่ครู และผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรส่งเสริมให้ความรู้ความสามารถแก่ครูในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์อย่างต่อเนื่อง ควรประสานงานกับองค์กรต่าง ๆ ที่มีความรู้ ด้านการผลิตสื่อ มาให้ความรู้กับครู

3.5.2 ปัญหาอุปสรรค การส่งเสริม สนับสนุน การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษายังไม่ทั่วถึง ขาดความต่อเนื่องในการอบรมครูคอมพิวเตอร์ ครูไม่มีความรู้ขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับการศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจุฬารัตน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีประเด็นที่น่าสนใจควรแก่การนำมาอภิปราย ดังนี้

1.ระดับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในทัศนะครูผู้สอนโดยรวมและรายด้าน ซึ่งผลของการวิจัยในครั้งนี้ ระดับการปฏิบัติของศึกษานิเทศก์อำเภอ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.21$) ส่วนรายด้านก็อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 5 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมศักดิ์ ทาศิริ (2527: 99 -100) ที่วิจัยเรื่องบทบาทของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ตามทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี พบว่าทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนต่อบทบาทที่เป็นจริงของศึกษานิเทศก์อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิทัศน์ สุนทรจตุรวิทย์ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์ผู้บริหารโรงเรียน และครูอาจารย์ พบว่าระดับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ที่เป็นจริงโดยส่วนรวมและในแต่ละงานอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุทัย กาญจนภักดี (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์อำเภอ ผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการ

โรงเรียน พบว่าระดับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิพนธ์ ไทยกลาง (2541 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อบทบาทของศึกษานิเทศก์อำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็น ต่อบทบาทของศึกษานิเทศก์อำเภอโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง การที่ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้ก็เพราะว่าศึกษานิเทศก์อำเภอ ได้นิเทศโรงเรียนด้วยเทคนิควิธีการนิเทศ และเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศแบบเดียวกันไม่มีความหลากหลาย ไม่ค่อยได้นิเทศโรงเรียนตามสภาพปัญหา และความต้องการของโรงเรียนแต่ละโรง ที่สำคัญไม่ค่อยได้ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ให้เข้าใจชัดเจนถึงแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ทำให้การนิเทศการศึกษาหย่อนประสิทธิภาพ ไม่ต่อเนื่องและไม่ทั่วถึง ศึกษานิเทศก์ใช้เวลาส่วนใหญ่ปฏิบัติงานด้านธุรการ ซึ่งมีหน่วยงานมากมายที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ทำให้มีเวลาน้อยมากที่จะได้ออกนิเทศโรงเรียน ดังนั้น ศึกษานิเทศก์อำเภอ ควรนิเทศติดตามผลการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอควรปฏิบัติงานวิชาการเป็นหลัก เป็นที่พึ่งของผู้บริหารโรงเรียนครูได้เกือบทุกเรื่อง มีความรอบรู้ทางด้านการเรียนการสอนสามารถถ่ายทอดความรู้สู่ผู้รับการนิเทศได้เป็นอย่างดี

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในทัศนะของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันดังนี้

2.1 ครูผู้สอนที่มีเพศแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เหตุที่ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้ ก็เพราะว่าศึกษานิเทศก์อำเภอได้ปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ด้วยความเสมอภาคทั้งครูผู้สอนที่เป็นเพศชาย และครูผู้สอนที่เป็นเพศหญิงรวมทั้งมีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติงานเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา

2.2 ครูผู้สอนที่มีอายุแตกต่างกัน คือ อายุต่ำกว่า 35 ปี และตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เหตุที่ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้ ก็เพราะว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอมีแผนในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน การนิเทศได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล แต่ละช่วงอายุควรมีเทคนิควิธีการในการนิเทศในบางเรื่องที่แตกต่างกัน คำนึงถึงความรู้สึก และการปฏิบัติตอบสนองของผู้รับการนิเทศ ครูผู้สอนที่มีอายุน้อย

มักเป็นคนชอบใฝ่หาความรู้อยู่เสมออีกเพียงเติมเต็มในบางส่วนของเรามีความต้องการอยากรู้หรือเพียงชี้แนะแหล่งความรู้ เขาก็ค้นหาได้ด้วยตนเอง ส่วนคนในช่วงอายุ 35 ปีขึ้นไป มักอาศัยความรู้ที่สั่งสมมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ฉะนั้น การให้ความรู้ใหม่หรือเทคนิควิธีการสอนใหม่นั้นต้องสร้างความเข้าใจและความเป็นกันเองให้เกิดขึ้นก่อนการนิเทศการศึกษาก็จะได้ผลตามที่หวังไว้ เมื่อศึกษานิเทศก์อำเภอเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูผู้สอนจึงให้การยอมรับในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ดังนั้น ครูผู้สอนที่มีอายุแตกต่างกัน จึงมีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน คือวุฒิการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีและสูงกว่า มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน ด้านครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ครูผู้สอนที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอไม่แตกต่างกัน เหตุที่ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้เพราะในปัจจุบันครูผู้สอนมีแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองจากหลายแหล่งรวมทั้งความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอย่างหลากหลายครูผู้สอนสามารถศึกษาด้วยตนเองตามความถนัดและความอยากรู้ การมีนิสัยรักการอ่านก็เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาครู เพราะเอกสารตำราทางด้านวิชาการได้มีการพิมพ์เผยแพร่ออกมามากมาย รวมทั้งข่าวความเคลื่อนไหวทางการศึกษา ก็มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ทำให้ครูผู้สอนที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี สามารถมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ด้วยเหตุดังกล่าวทำให้ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอไม่แตกต่างกัน แต่มีบางด้านคือ การส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานด้านแนวการจัดการศึกษา และการส่งเสริมสนับสนุนประสานงานด้านมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ครูผู้สอนที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แตกต่างกัน เหตุที่ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้ก็เพราะว่าคนที่มีความรู้ปริญญาตรี และสูงกว่ามีความคาดหวังให้ศึกษานิเทศก์อำเภอได้ปฏิบัติงานในการส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานด้านแนวการจัดการศึกษา การส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานด้านมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ในระดับที่สูงกว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี ดังนั้นศึกษานิเทศก์อำเภอต้องพัฒนาตนเองในการพัฒนางานด้านแนวการจัดการศึกษา และมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

2.4 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันคือ ต่ำกว่า 10 ปี ตั้งแต่ 10 ปี ถึง 20 ปี และมากกว่า 20 ปี มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับการวิจัยของนิพนธ์ ไทยกลาง (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อบทบาทของศึกษานิเทศก์อำเภอสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของศึกษานิเทศก์อำเภอไม่แตกต่างกัน เหตุที่ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้ก็เพราะว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี ระยะเวลาที่จบการศึกษาไม่มากนัก วิชาความรู้ที่ได้รับมายังใหม่หรือใช้ได้กับสภาพปัจจุบัน ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปี ถึง 20 ปี ก็มักพัฒนาตนเองเข้ารับการศึกษาคือในระดับที่สูงขึ้น เช่นจากอนุปริญญา ก็ศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คนที่จบปริญญาตรีก็ศึกษาในระดับปริญญาโท ตามสาขาวิชาที่ตนเองสนใจส่วนครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี ก็ได้นำประสบการณ์ที่สั่งสมมาช่วยแก้ปัญหาหรือวิเคราะห์เรื่องราวต่างๆได้ดีเช่นกันจึงมีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้มีดังนี้

1. ศึกษานิเทศก์ ควรนิเทศให้คำปรึกษากับสถานศึกษาโดยทั่วถึง เพื่อให้สถานศึกษาจัดหารายได้จากทรัพย์สินที่มีอยู่เพื่อได้ใช้จ่ายในกิจการของสถานศึกษา
2. ศึกษานิเทศก์อำเภอ ควรปฏิบัติงานในเชิงรุก ด้านการประสานงาน และประชาสัมพันธ์ เพื่อให้สังคม หน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้บริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้กับสถานศึกษา
3. ศึกษานิเทศก์อำเภอ ควรเข้าร่วมประชุมกับชุมชน ผู้ปกครอง เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
4. ศึกษานิเทศก์อำเภอ ควรจัดอบรมให้ความรู้กับครูเรื่องคอมพิวเตอร์อย่างต่อเนื่อง
5. ศึกษานิเทศก์อำเภอ ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. ศึกษานิเทศก์อำเภอ ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการการวิจัยในชั้นเรียนให้กับครูในสังกัดอย่างทั่วถึง

7. ศึกษาวิเคราะห์อำเภอ ควรประสานงานเพื่อเข้าร่วมประชุมร่วมกับครูในระดับกลุ่มโรงเรียน หรือโรงเรียน เพื่อให้ความรู้เรื่องมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา

8. ศึกษาวิเคราะห์อำเภอ ควรมีเทคนิคการนิเทศที่หลากหลายในการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

9. ศึกษาวิเคราะห์อำเภอ ควรศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในทุกมาตราให้เข้าใจอย่างชัดเจน และสามารถวิเคราะห์นำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้

10. ศึกษาวิเคราะห์อำเภอ ต้องศึกษาสภาพปัญหาความต้องการของครู และสถานศึกษาในสังกัด เพื่อได้วางแผนในการแก้ปัญหาาร่วมกัน

11. ศึกษาวิเคราะห์อำเภอ ต้องเฝ้าหาความรู้อยู่เสมอ เพื่อพัฒนาเทคนิคการนิเทศที่หลากหลาย และการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

12. ศึกษาวิเคราะห์อำเภอ ควรออกไปนิเทศและพบปะให้คำปรึกษาแก่ครูตามโรงเรียนในสังกัดให้มากขึ้น

13. ศึกษาวิเคราะห์อำเภอ โรงเรียน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในทัศนะของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อนำผลการวิจัยไปปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ควรมีการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของแต่ละกลุ่มโรงเรียนเพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ พัฒนางานการเรียนการสอนของกลุ่มโรงเรียน